

Genudsætning virker siger dansk åleproducent

Et genudsætningprogram under ledelse af producenter i Danmark har haft en betydelig forbedring af de europæiske ålestammer til følge og nu planlægger EU at følge den danske model, rapporterer **QUENTIN BATES**.

Danmark har været frontløber m.h.t. til at påpege problemet med de faldende ålestammer og 10% af de 3-10 g små ål, som danske producenter har fået leveret, er blevet returneret til naturen i stedet for at blive opdrættet til fødevareproduktion.

”Det virker – og vi har dokumentationen fra DTU-Aqua-undersøgelserne til at understøtte dette,” siger Mogens Mathiasen, adm. direktør i den Hanstholm-baserede ålefarm, Royal Danish Seafood.

Han fortæller videre, at der sideløbende med det danske program, har været projekter i Polen, Tyskland og Sverige, men fra 2009 vil et europæisk baseret projekt følge det danske eksempel for hvordan man fornyer ålestammerne.

Fabrikken i Hanstholm, som recirkulerer vandet, får glasål fra engelske og franske leverandører, som så opdrættes til produktion – bortset fra dem, der bliver returneret til naturen igen.

”Vi recirkulerer 98-99% af vandet hos os og det er mere end nogen andre gør. 7000 m³ recirkuleres hver time og dermed er vi det største landbaserede recirkuleringsanlæg i verden,” siger Mathiasen.

Vi har endda også vores eget miljøanlæg and renser vort eget vand. Vi modtager ingen gæster her. Vi har med levende dyr at gøre og de skal behandles med omhu og respekt.

”Vi fremstiller den bedste kvalitet og det ønsker vi at blive ved med.”

Royal Danish Seafood fabrikken producerer ca. 1000 tons ål om året og det tager glasålene ikke mindre end 18 måneder at blive fuldt udviklede. Ålene sorteres efter størrelse hver 6. uge indtil de bliver leveret til producenter.

Mathiasen siger, at der ikke er nogen problemer med levering af glasål, men det vil dog blive endnu bedre når det EU-baserede program kommer i gang.

”Når dette er sat i gang, vil der ikke være problemer med de europæiske ålestammer i fremtiden,” siger han.

”Det er dog et problem, at 80% af glasålene går til Kina – og kinesiske producenter kan bruge hormoner og medikamenter, som vi ikke har mulighed for at bruge,” siger han og tilføjer, at kinesiske producenter er i stand til at fremstille 80% hun-ål.

Han forklarer, at han-ål stopper med at vokse når de vejer ca. 150 g, medens hun-ål fortsætter med at vokse og kønnet fastslås på glasål stadiet.

Den 1. maj 2007 udstedte FDA (fødevaremyndighederne) i USA et forbud mod import af ål og en række andre fiskeprodukter fra Kina og den følgende dag indførte den japanske fødevaremyndighed et lignende forbud. EU var informeret og foretog sig intet,” siger han.

I 2006 blev der eksporteret 100 tons frosne åleprodukter til Europa fra Kina – og i 2007 steg dette til 4000 tons da deres amerikanske og japanske markeder forsvandt for dem, mens Europa ignorerede emnet.

”Der er bestemt en risiko for forbrugerne her, specielt i Tyskland, hvor en stor del af åleprodukterne kommer fra kinesiske producenter. Forbrugeren vil have kvalitet, men der er ingen kontrol på dette område og det er det største problem for os. Vi har undersøgt disse produkter og vi ved, hvad de indeholder.”

EU beslutning 5 minutter i 12

Fremtiden ser lys ud for den europæiske ål, da det fra 2009 bliver ulovligt at sende europæiske glasål ud af Europa. For 10-15 år siden aftog kinesiske producenter 80% af de japanske glasål og resultatet er, at der ikke nogen *Anguila japonica* tilbage. Nu vil de gøre det samme med europæiske ål, men 5 minutter i 12 tog EU en beslutning og der bliver alligevel en fremtid for den europæiske ål.

Mathiasen tilskriver beslutningen kraftig lobbyisme fra fiskeres, opdrætteres og producenteres side i hele Europa, som alle har stået sammen om dette.

"I Danmark har Dansk Akvakultur og Dansk Fisk gjort et stort stykke arbejde og det er fantastisk at se, hvordan alle var parat til at kæmpe for noget, som virkelig har været en fælles europæisk indsats," siger han og føjer til, at den negative side af dette nu betyder, at NGO'erne vil have ålefiskeriet stoppet.

"I de senere år har der været så mange vilde ål som aldrig før – og det er på grund af det genudsætningsarbejde, der er blevet gjort. Der blev anlagt en helt klar strategi for genudsætningen af ål, men hvis vi stopper, som Greenpeace og WWF forlanger, hvem skal så sætte de små ål tilbage i naturen og fortsætte genudsætnings-processen?"

"EU lyttede til, hvad vi havde at sige og kunne se, hvad der var blevet gjort i Danmark – og det virker. Så nu håber vi, at Greenpeace og WWF også vil lytte."

"Der er overalt en stor efterspørgsel efter fisk og akvakultur er den største vækstindustri i verden. Royal Danish Seafood arbejder med tilapia i Afrika og ørreder på Balkan, alt sammen til med lokal afsætning for øje," siger Mathiasen.

Han siger, at vandkvaliteten er det primære, når en produktion skal placeres og Montenegro og Kroatien blev valgt til ørredproduktion p.g.a. deres forsyning af rent vand, som har en stabil temperatur året rundt, samtidig med, at der var interessante afsætnings- og samarbejds muligheder lokalt.

"Vi analyserer vandkvaliteten konstant. Kvalitet, temperatur og tilførsel skal alt sammen være i orden og visse steder i verden udgør summen af disse faktorer nogle meget interessante muligheder."